

Додається
до Постанови Верховної Ради
Автономної Республіки Крим
від 17.06.2009 р. № 1278-5/09

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Звернення

про присвоєння місту Феодосія Автономної Республіки Крим вищого ступеня відзнаки — звання «Місто-герой»

У 2009 році місто Феодосія відзначило знаменну дату — 65-річчя звільнення від німецько-фашистських загарбників.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим звертається з проханням за масовий героїзм, мужність і стійкість, проявлені радянськими воїнами та жителями міста в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками, а також у зв'язку з 65-річчям звільнення присвоїти місту Феодосія вищий ступінь відзнаки — звання «Місто-герой».

Місто Феодосія повинне зайняти гідне місце серед кримських міст-героїв разом з Керчю і Севастополем, оскільки вже з перших місяців Великої Вітчизняної війни увійшло до літопису найважливіших військових подій. У Феодосії було сформовано одну з чотирьох кримських дивізій. Наприкінці грудня 1941 року розпочалася Керченсько-Феодосійська десантна операція, яка була однією з ланок загального контрнаступу Червоної Армії взимку 1941—1942 років. Її цілями були оволодіння Керченським півостровом, полегшення положення радянських військ під Севастополем і створення умов для звільнення Криму. Значення цієї операції величезне. У грудні 1941 року німці прагнули всіма силами зламати опір військ Севастопольського оборонного району та використати Крим як вигідний трамплін для здійснення плану «БЛЮХЕР-1», що передбачав наступ через Керченську протоку на Кавказ, де на радянсько-турецькому кордоні була зосереджена 150-тисячна турецька армія. Десант зірвав оперативний план командування вермахту, другий наступ німців на Севастополь і створив сприятливі умови для подальших наступів Радянської Армії.

Керченсько-Феодосійська десантна операція була першою значною операцією Радянських Збройних Сил у початковий період війни. Проводилася вона у важких метеорологічних умовах без спеціальних засобів з висадкою на необладнане узбережжя в захоплений ворогом порт із сильно розвиненою обороною супротивника. Це була перша велика спільна операція сил флоту та сухопутних військ.

У роки Великої Вітчизняної війни на долю міста випали важкі випробування, які воно гідно витримало. В перші дні війни більше трьох з половиною тисяч феодосійців пішли в діючу армію, формувалося народне ополчення, були створені винищувальний батальйон і аварійно-відновлювальний загін для ліквідації наслідків ворожих бомбардувань. На воєнний лад перебудовувалася промисловість міста. Було налагоджено виробництво мінометів, протитанкових та інших мін, гранат, вогнеметів, пляшок з горючою сумішшю, озброєння для бронепоездів, різного військового майна. До роботи були залучені не тільки жінки, але навіть пенсіонери та діти.

Феодосія була двічі окупована ворожими військами. Уже з перших місяців Великої Вітчизняної війни місто витримувало запеклі бої. Ціною життів багатьох воїнів Радянської Армії та жителів міста, завдяки їх мужності та стійкості Феодосію було звільнено від окупантів. У січні 1942 року німецькі війська знову окупували Феодосію. Фашистська окупація тривала до квітня 1944 року. Протягом цього періоду жителі міста чинили жорсткий опір ворогу. Із серпня 1942 року почала діяти підпільна патріотична організація, що нараховувала 130 чоловік, також були створені підпільно-диверсійна група та партизанський загін, які робили неоціненний внесок у боротьбу з фашизмом у тилу ворога: пускали під укіс фашистські поїзди, знищували склади з боєприпасами, завдавали істотних ударів по тилах і комунікаціях супротивника, допомагали воїнам, які втратили зв'язок зі своїми підрозділами, виводили їх з оточення в ліс. Сотні феодосійців були розстріляні та повішені гітлерівцями за допомогу десанту та партизанам.

13 квітня 1944 року Феодосію було звільнено від німецько-фашистських загарбників. У цей день Москва салютувала воїнам Окремої Приморської та 8-ї повітряної армій 12 артилерійськими залпами зі 124 гармат. Військам, які брали участь у звільненні міста, було оголошено подяку Верховного Головнокомандувача, а дев'яти частинам та з'єднанням присвоєно найменування «Феодосійських».

Багато феодосійців не повернулося із фронту, а тим, хто повернувся, були необхідні героїчні зусилля — вже не в боях, а в мирній праці, — щоб відновити зруйноване місто, його розграбовані та знищені підприємства і виробництва, заново відбудувати будівлі, споруди та житлові будинки, що прикрашали Феодосію, повернути місту його колишню славу. Це завдяки їхній самовідданій праці вдалося створити Феодосію такою, якою вона стала сьогодні: великий

промисловий центр Східного Криму, край садів і виноградників, всесвітньо відомий курорт із прекрасними пляжами та санаторіями.

За видатні заслуги перед Батьківщиною, масовий героїзм, мужність і стійкість, проявлені радянськими воїнами і жителями, Керчі присвоєно звання «Місто-герой», а Феодосію було удостоєно ордена Вітчизняної війни I ступеня.

Присвоєння місту Феодосія вищого ступеня відзнаки — звання «Місто-герой» дозволить відновити історичну справедливість і належним чином оцінити безсмертний подвиг її захисників і жителів у роки Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років, а також зберегти його в пам'яті вдячних нащадків.

Враховуючи викладене вище, сподіваємося на позитивне вирішення питання.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим

м. Сімферополь, 17 червня 2009 року